

Írta:

2011. szeptember 11. vasárnap, 07:11

Pécs és a Pécsi Íróprogram látta vendégül egy hétvégén keresztül Ljudmila Ulickaja orosz írósnőt

,
akivel
a
nagyközönség
a
Tudásközpontban
találkozhatott
szeptember
9-én
délután
. A
beszélgetésen
meghallgathattuk
az
írónő
egyedi
hozzáállását
,
gondolatait
.

Írta:

2011. szeptember 11. vasárnap, 07:11

Két év várakozás után végre Pécssett köszönthettük **Ljudmila Ulickaja** orosz írónőt. A Tudás központ nagyelőadójában teltház fogadta a törékeny és közvetlen asszonyt, beszélgetőtársa **V. Gilbert Edit**, első magyarországi fordítója volt.

Furcsa írói pálya-indulás Ulickajáé. Biológusként, egészen pontosan genetikusként végzett és dolgozott jó pár évig, mielőtt a hatalom fura urai el nem bocsátották a szakmájából. Igaz, tett is érte a hölgy.

Írta:

2011. szeptember 11. vasárnap, 07:11

,
szamizdat
írásokat
kezdett
el
terjeszteni

.
Íróként
a 80-as
évek
végén
próbálta
ki
magát

,
akkor
még
úgy
gondolta

,
hogy
csak
a
saját
kollégáinak
fog
írni

,
ezért
nem
is
törődött
vele

,
hogy
a
nagyközönség
hogyan
fogja
befogadni
műveit

.
Aztán
jött
a
meglepetés

Írta:

2011. szeptember 11. vasárnap, 07:11

,
egyre
szélesebb
körben
ismertté
vált
Ulickaja
neve
és
az
egyedi
stílus
úgy
néz
ki
,
csak
vonzotta
az
embereket
. Volt
hivatását
sem
felelte, a genetika témája, kifejezései megtalálhatók regényeiben. A találkozón, mintegy
üzenetként hozzá is tette, kiindulva
saját
életéből: „jó, ha
egy
írónak más szakmája is
van.”

Ulickaja nem szokványos író abból a szempontból sem, hogy nem érdeklik a műveiről
megjelent kritikák. „Nem vagyok olyan ember, aki ilyen dolgok miatt bosszankodni
hajlandó.”

Hozzátette, író
és
kritikus – két külön szakma. Igyekszik
nem
közvetlen
kapcsolatban lenni velük. Arra a kérdésre,
hogyan
a pozitív reakciók is hidegen hagyják-e,
egy
orosz

Írta:

2011. szeptember 11. vasárnap, 07:11

közmondással válaszolt: „A

jó

szónak a macska is örül”, de azért igyekszik pártatlannak maradni. Saját

írói

módszeréről azt mondta,

hogy

neki nincs olyan. Nem

úgy

alkot,

hogy

megtervezi körültekintően

az

írást, kiméri, miből mennyi kell, hanem

az

érzelmeire hagyatkozik,

és

azt írja meg, amit éppen a szíve diktál.

V. Gilbert Edit tette fel saját és az olvasók kérdéseit

A szoknyás Csehov. Ezt a jelzőt aggatták rá 1996-ban Franciaországban, amikor első kisregényéért, a

Szonyecskáért

megkapta a Medici-díjat. Gilbert Edit megkérdezte, mennyire tud ezzel azonosulni. Az író

Írta:

2011. szeptember 11. vasárnap, 07:11

így reagált: „Csehov

nem

örülne túlságosan ennek, de én

sem

rajongok túlságosan

ezért

a megszólításért”. Megtudtuk, Csehov gyűlölte a női nemet, ő viszont számos írásában foglalkozik a nőekkel, valamint a beszélgetés során többször elismerően nyilatkozott róluk.

Csehov

nem

tartozik kedvenc szerzői közé: gyerekkorában olvasott

pár

drámát tőle,

és

azóta

sem

érti,

hogy

miért állítják a

műveit

előszeretettel máig színpadra. Mostanában azonban elő-előveszi

az

orosz

drámaíró darabjait, szeretne adni neki

még

egy

esélyt. Még

egy

kísérletet is elvégzett: összegyűjtötte Csehov motívumait

és

a felhasználásukkal írt

egy

drámát. A végeredmény számára nevetséges volt

saját

elmondása szerint.

Leszkovot

,

Tolsztojt

,

Platonovot

és

Nabokovot

sokkal nagyobbra tartja a honfitárs írók közül. A szoknyás jelzőhöz

még

annyit hozzátett: „soha

nem

Írta:

2011. szeptember 11. vasárnap, 07:11

hordok szoknyát”.

Érdekes volt azt is hallgatni, hogy az az író nő megtapasztalhatta az alkotás „evolúcióját”, legalábbis matéria terén. Az egyik regényét, a Magyarországon szinte legismertebb Kukockij esetei címűt

úgy írta

meg,

ho

gy

papírra vetve kezdte, írógéppel folytatta

és

számítógépen fejezte be. Ezt a folyamatot

és

a „végtermékeket”

Ulickaja

férje, a szintén művész, festő

egy

kiállítás keretében fel is dolgozta a regény megjelenésekor, „Munka a kézirattal” címmel.

Rövid idő alatt nagy népszerűsége tettek szert művei. Gilbert Edit azt firtatta, ez minek köszönhető. A válasz egyszerű: mindenhol ismerős, közös problémákat dolgoz fel. A legnagyobb vihart kavart **Daniel Stein, tolmács** című regénye például a zsidó és a keresztény egyház közti közeledésről szól. Az ortodox

és

a zsidó egyházak egyből támadták, azonban félmillió eladott példánnyal büszkélkedhet a regény kapcsán. Művei nagy sikert aratnak Japántól Törökorszáig egyaránt. „Minden ország társadalmában léteznek bizonyos kérdések. Egyeseket már megfogalmaztak

és

mernek nyilvánosan beszélni róluk, más kérdések pedig megérték a megfogalmazásra,

csak

kevesen vállalják fel

őket.”

Ő ezeket

az

első

lépéseket igyekeznek megtenni. Az eredmény magáért beszél: sokkal vaskosabb vitairat született a műről, mint a mű maga. Az

író nő

szerint

az

képes

befogadni

ezt

és

„Nem vagyok a szoknyás Csehov” – Ulickaja Pécssett

Írta:

2011. szeptember 11. vasárnap, 07:11

a többi művét, aki kellően nyitott. Az, aki szemellenzővel áll neki a szöveg olvasásának, azt nagyon nehéz lesz meggyőzni bármiről is.

Teltház fogadta Ulickaját (Fotók: Tóth László)

A délután során még meghallgathattuk Ulickaja fejtegetéseit a nők, a vidék és az értelmiség helyzetéről is Oroszországban, ez utóbbiról elég lesújtóan azt nyilatkozta, hogy a kérdés az , hogy egyáltalán beszélhetünk-e az orosz értelmiségről, vagy ez is csak egy címke, amit az emberekre aggatunk.

Útravalóul a hölgy a következőket mondta: „Az embereknek gondolkodniuk kell. Saját

Írta:

2011. szeptember 11. vasárnap, 07:11

döntéseket kell hoznunk, saját válaszokat kell megfogalmaznunk. Nem szabad semmilyen mintát követnünk”.

Ljudmila Ulickaja a **Méhes Károly** által szervezett **Pécsi Íróprogram (Writers in Residence)**

huszonötödik vendége. A 2007 óta futó program során évente

pár

szerzőt lát

vendégül

Pécs

, (idén összesen ötöt), akiknek házi feladatként pécsi élményeiket kell napló formájában képernyőre/papírra vetni, amellett,

hogyan

saját

művükön dolgozhatnak

egy

belvárosi lakópark kényelmes apartmanjában.

Ulickaja

biztosan fog

pár

sort szentelni a magyar egészségügynek is, ugyanis

egy

kisebbségi balesetnek köszönhetően tárgyi emléket visz haza Pécsről: be kellett gipszelnie a karját.

Az

írónő

találkozott

Páva Zsolttal

,

Pécs

polgármesterével

egy

hétvégés pécsi találkozója során

és

ellátogatott

Boban Markovic

szombat esti Kodály Központ-beli koncertjére is. A

Pécsi

Íróprogram

- amelynek védnöke

Pécs

városa mellett most már

Réthelyi Miklós

nemzeti erőforrás miniszter is – következő vendége

Eda Kriesová

„Nem vagyok a szoknyás Csehov” – Ulickaja Pécssett

Írta:

2011. szeptember 11. vasárnap, 07:11

, cseh író, Havel régi "harcostársa"
és
hivatalos életrajzírója lesz.

Ljudmila Ulickaja legújabb regénye **Imágó** címmel már kapható a Magvető Kiadó jóvoltából.